

Šifra kandidata:
A jelölt kódszáma:

Državni izpitni center

JESENSKI ROK
ŐSZI IDŐSZAK

MATEMATIKA

==== Izpitna pola 1 =====
1. feladatlap
Osnovna raven
Alapszint

Ponedeljek, 30. avgust 2004 / 120 minut
2004. augusztus 30., hétfő / 120 perc

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki:
kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik, radirko,
žepni računalnik brez grafičnega zaslona in brez možnosti simboličnega računanja,
šestilo in 2 trikotnika, lahko tudi ravnilo.
Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.

Engedélyezett segédeszközök: a jelölt töltőtollat vagy golyóstollat, ceruzát,
radírt, csak műveleteket végző zsebszámológépet, körzött és 2
háromszögvonalzót vagy vonalzót hoz magával.
A jelöt két értékelőlapot és két vázlatlapot is kap.

SPLOŠNA MATURA
ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

Navodila kandidatu so na naslednji strani.
A jelöltnek szóló útmutató a következő oldalon olvasható.

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar!

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na prvi strani in na ocenjevalna obrazca).

V tej izpitni poli je 12 nalog, rešujete vse, in sicer na strani, kjer je besedilo naloge. **Ocenjevalci ne bodo pregledovali konceptnih listov.**

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Če se zmotite, napisano prečrtajte. Grafe funkcij rišite s svinčnikom. Pazite, da bo Vaš izdelek pregleden in čitljiv. Pri reševanju nalog mora biti jasno in korektno predstavljena pot do rezultata z vmesnimi računi in sklepi.

Na strani 4 in 5 je standardna zbirka zahtevnejših formul, ki jih ni treba znati na pamet. Morda si boste s katero med njimi pomagali.

Število točk, ki jih lahko dosežete je 72. **Naloge, pisane z navadnim svinčnikom, nejasne in nečitljive rešitve se ovrednotijo z nič (0) točkami. Če ste nalogo reševali na več načinov, nedvoumno označite, katero rešitev naj ocenjevalec točkuje.**

Vsako nalogo skrbno preberite. Rešujte premišljeno. Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo vam veliko uspeha.

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót! Semmit se hagyjon ki!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg ezt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát (a feladatlap első oldala jobb felső sarkában levő keretbe és az értékelőlapokra)!

Ez a feladatlap 12 feladatot tartalmaz. Mindegyiket oldja meg, éspedig azon az oldalon, ahol a feladat található. **Az értékelők a vázlatlapokat nem nézik át.**

Töltőtollal vagy golyóstollal írjon! A rossz válaszait húzza át! A függvénygrafikonokat ceruzával rajzolja be! Ügyeljen arra, hogy munkája áttekinthető és olvasható legyen! A feladat megoldásának világosan és korrektén kell mutatnia az eredményhez vezető utat, a közbeeső számításokkal és következetésekkel együtt.

A 4. és 5. oldalon található azon képletek standard gyűjteménye, amelyeket nem kell fejből tudnia, de amelyeknek egy része talán segítségére lehet a feladatok megoldásában.

Összesen 72 pont érhető el. **A ceruzával írt, valamint a zavaros és olvashatatlan válaszokat nulla (0) ponttal értékeljük. Ha a feladatot többféleképpen oldotta meg, egyértelműen jelölje, melyik megoldást értékeljék!**

Figyelmesen olvassa el minden feladatot, majd megfontoltan oldja meg őket! Bízzon önmagában és képességeiben!

Eredményes munkát kívánunk.

Formule

- $a^{2n+1} + b^{2n+1} = (a + b) \left(a^{2n} - a^{2n-1}b + a^{2n-2}b^2 - \dots + a^2b^{2n-2} - ab^{2n-1} + b^{2n} \right)$
- Evklidov in višinski izrek v pravokotnem trikotniku: $a^2 = ca_1$, $b^2 = cb_1$, $v_c^2 = a_1b_1$
- Polmera trikotniku očrtanega in včrtanega kroga: $R = \frac{abc}{4S}$, $r = \frac{S}{s}$, $s = \frac{a+b+c}{2}$
- Kotne funkcije polovičnih kotov:
 $\sin \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1-\cos x}{2}}$; $\cos \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1+\cos x}{2}}$; $\operatorname{tg} \frac{x}{2} = \frac{\sin x}{1+\cos x}$
- Kotne funkcije trojnih kotov:
 $\sin 3x = 3 \sin x - 4 \sin^3 x$, $\cos 3x = 4 \cos^3 x - 3 \cos x$
- Adicijski izrek:
 $\sin(x+y) = \sin x \cos y + \cos x \sin y$
 $\cos(x+y) = \cos x \cos y - \sin x \sin y$

$$\operatorname{tg}(x+y) = \frac{\operatorname{tg}x + \operatorname{tg}y}{1 - \operatorname{tg}x \operatorname{tg}y}$$
- Faktorizacija:
 $\sin x + \sin y = 2 \sin \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}$, $\sin x - \sin y = 2 \cos \frac{x+y}{2} \sin \frac{x-y}{2}$
 $\cos x + \cos y = 2 \cos \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}$, $\cos x - \cos y = -2 \sin \frac{x+y}{2} \sin \frac{x-y}{2}$

$$\operatorname{tg}x \pm \operatorname{tg}y = \frac{\sin(x \pm y)}{\cos x \cos y}$$
, $\operatorname{ctg}x \pm \operatorname{ctg}y = \frac{\sin(y \pm x)}{\sin x \sin y}$
- Razčlenitev produkta kotnih funkcij:
 $\sin x \sin y = -\frac{1}{2} [\cos(x+y) - \cos(x-y)]$;
 $\cos x \cos y = \frac{1}{2} [\cos(x+y) + \cos(x-y)]$;
 $\sin x \cos y = \frac{1}{2} [\sin(x+y) + \sin(x-y)]$
- Razdalja točke $T_0(x_0, y_0)$ od premice $ax + by - c = 0$:

$$d(T_0, p) = \frac{|ax_0 + by_0 - c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$$
- Ploščina trikotnika z oglišči $A(x_1, y_1)$, $B(x_2, y_2)$, $C(x_3, y_3)$:

$$S = \frac{1}{2} |(x_2 - x_1)(y_3 - y_1) - (x_3 - x_1)(y_2 - y_1)|$$
- Elipsa: $e^2 = a^2 - b^2$, $\varepsilon = \frac{e}{a}$; $a > b$
- Hiperbola: $e^2 = a^2 + b^2$, $\varepsilon = \frac{e}{a}$, a je realna polos.
- Parabola: $y^2 = 2px$, gorišče $G\left(\frac{p}{2}, 0\right)$
- Integrala:

$$\int \frac{dx}{x^2 + a^2} = \frac{1}{a} \operatorname{arctg} \frac{x}{a} + C$$
,
$$\int \frac{dx}{\sqrt{a^2 - x^2}} = \operatorname{arc sin} \frac{x}{a} + C$$

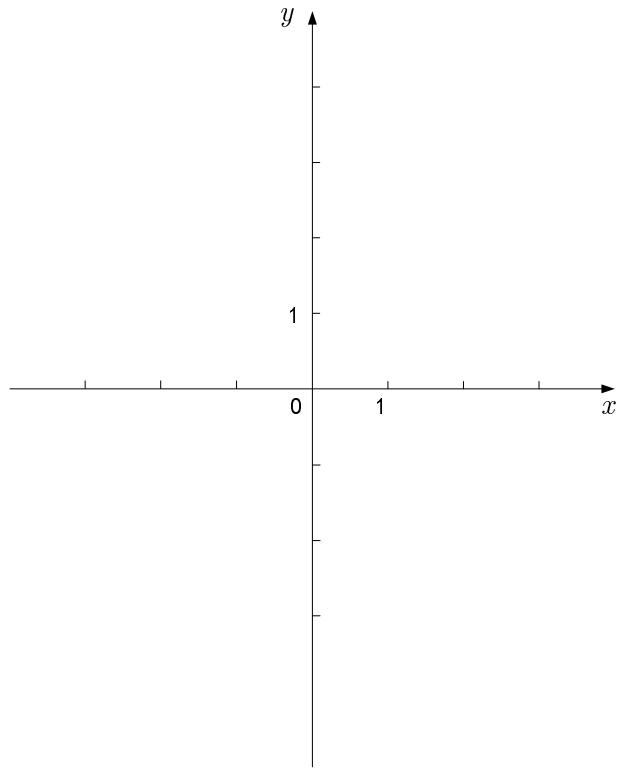
KÉPLETEK

- $a^{2n+1} + b^{2n+1} = (a+b)(a^{2n} - a^{2n-1}b + a^{2n-2}b^2 - \dots + a^2b^{2n-2} - ab^{2n-1} + b^{2n})$
- A derékszögű háromszög magasságátétele és befogótétele: $a^2 = ca_1$, $b^2 = cb_1$, $v_c^2 = a_1b_1$
- A háromszög köré írt kör és a háromszögbe írt kör sugara: $R = \frac{abc}{4S}$, $r = \frac{S}{s}$, $s = \frac{a+b+c}{2}$
- A félszögek szögfüggvényei:
 $\sin \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1-\cos x}{2}}$; $\cos \frac{x}{2} = \pm \sqrt{\frac{1+\cos x}{2}}$; $\operatorname{tg} \frac{x}{2} = \frac{\sin x}{1+\cos x}$
- A szög háromszorosának szögfüggvényei:
 $\sin 3x = 3 \sin x - 4 \sin^3 x$, $\cos 3x = 4 \cos^3 x - 3 \cos x$
- Addíciós tételek:
 $\sin(x+y) = \sin x \cos y + \cos x \sin y$
 $\cos(x+y) = \cos x \cos y - \sin x \sin y$
 $\operatorname{tg}(x+y) = \frac{\operatorname{tg} x + \operatorname{tg} y}{1 - \operatorname{tg} x \operatorname{tg} y}$
- Tényezőkre bontás:
 $\sin x + \sin y = 2 \sin \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}$, $\sin x - \sin y = 2 \cos \frac{x+y}{2} \sin \frac{x-y}{2}$
 $\cos x + \cos y = 2 \cos \frac{x+y}{2} \cos \frac{x-y}{2}$, $\cos x - \cos y = -2 \sin \frac{x+y}{2} \sin \frac{x-y}{2}$
 $\operatorname{tg} x \pm \operatorname{tg} y = \frac{\sin(x \pm y)}{\cos x \cos y}$, $\operatorname{ctg} x \pm \operatorname{ctg} y = \frac{\sin(y \pm x)}{\sin x \sin y}$
- A szögfüggvények szorzatának felbontása:
 $\sin x \sin y = -\frac{1}{2}[\cos(x+y) - \cos(x-y)]$;
 $\cos x \cos y = \frac{1}{2}[\cos(x+y) + \cos(x-y)]$;
 $\sin x \cos y = \frac{1}{2}[\sin(x+y) + \sin(x-y)]$
- A $T_0(x_0, y_0)$ ponttávolsága az $ax + by - c = 0$ egyenestől:
 $d(T_0, p) = \frac{|ax_0 + by_0 - c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$
- Az $A(x_1, y_1)$, $B(x_2, y_2)$, $C(x_3, y_3)$ csúcsú háromszög területe:
 $S = \frac{1}{2} |(x_2 - x_1)(y_3 - y_1) - (x_3 - x_1)(y_2 - y_1)|$
- Ellipszis: $e^2 = a^2 - b^2$, $\varepsilon = \frac{e}{a}$; $a > b$
- Hiperbola: $e^2 = a^2 + b^2$, $\varepsilon = \frac{e}{a}$, az a valós félengely
- Parabola: $y^2 = 2px$, fókuszpont $G\left(\frac{p}{2}, 0\right)$
- Integrálok:
 $\int \frac{dx}{x^2 + a^2} = \frac{1}{a} \operatorname{arctg} \frac{x}{a} + C$, $\int \frac{dx}{\sqrt{a^2 - x^2}} = \operatorname{arc sin} \frac{x}{a} + C$

01. V dani koordinatni sistem narišite točke $A(0, 1)$, $B(3, 0)$, $C(3, 4)$ in $D(0, 4)$ ter izračunajte ploščino štirikotnika $ABCD$.

Az adott koordináta-rendszerben ábrázolja az $A(0, 1)$, $B(3, 0)$, $C(3, 4)$ és $D(0, 4)$ pontokat, majd számítsa ki az $ABCD$ négyzet területét!

(5 točk/pont)

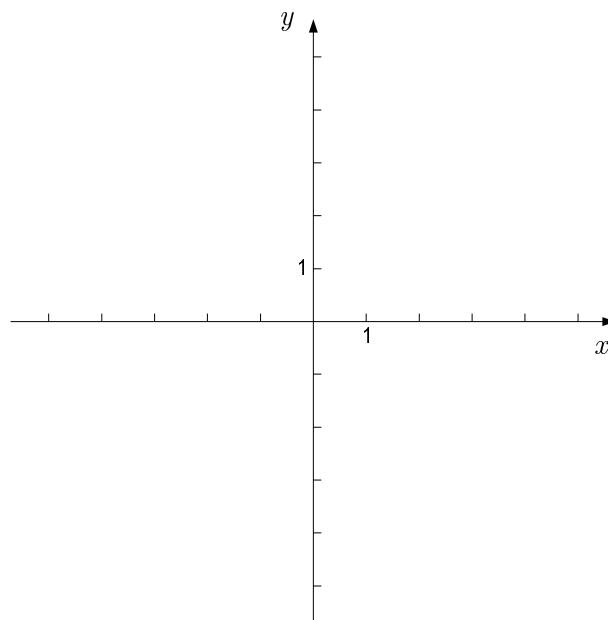

02. Izračunajte ničli, teme, presečišče z ordinatno osjo in narišite graf kvadratne funkcije

$$f(x) = \frac{1}{2}x^2 - x - \frac{3}{2}.$$

Számítsa ki az $f(x) = \frac{1}{2}x^2 - x - \frac{3}{2}$ másodfokú függvény két zérushelyét, a tengelypontját és az ordinátatengellyel való metszéspontját, majd ábrázoja a grafikonját!

(7 točk/pont)

03. Premica p poteka skozi točki $A(-1, 3)$ in $B(3, 5)$. Na stotinko stopinje natančno izračunajte kot α , pod katerim premica seka os x , in kot β , pod katerim seka os y .

A p egyenes az $A(-1, 3)$ és a $B(3, 5)$ pontokon halad át. Fokszázadra pontosan számítsa ki az α szöget, amelyben az egyenes az x tengelyt metszi, és a β szöget, amelyben az egyenes az y tengelyt metszi!

(5 točk/pont)

04. Rešite enačbo $\frac{2x+1}{3(x-1)} - \frac{x+2}{3(x+1)} = \frac{1}{x-1}$.

Oldja meg a $\frac{2x+1}{3(x-1)} - \frac{x+2}{3(x+1)} = \frac{1}{x-1}$ egyenletet!

(5 točk/pont)

05. Poenostavite izraz $\frac{\sqrt{a\sqrt{a}}(a^{-\frac{1}{2}}b)^{\frac{3}{2}}}{(a^0 + b^0)b\sqrt{b}}$; $a, b > 0$.

Egyszerűsítse a $\frac{\sqrt{a\sqrt{a}}(a^{-\frac{1}{2}}b)^{\frac{3}{2}}}{(a^0 + b^0)b\sqrt{b}}$ kifejezést, ahol $a, b > 0$!

(6 točk/pont)

06. Rešite enačbo: $\cos x + \cos 2x = 0$.

Oldja meg a $\cos x + \cos 2x = 0$ egyenletet!

(6 točk/pont)

07. Zapišite enačbo krožnice, ki poteka skozi izhodišče koordinatnega sistema, njen središče pa je v presečišču premic $2x - 3y - 9 = 0$ in $y + 1 = 0$.

Írja fel azon kör egyenletét, amely a koordináta-rendszer kiindulópontján halad át, a középpontja pedig a $2x - 3y - 9 = 0$ és az $y + 1 = 0$ egyenesek metszéspontjában van.

(6 točk/pont)

08. Rešite enačbo $\log_8(x^2 - 3x) = \frac{2}{3}$.

Oldja meg a $\log_8(x^2 - 3x) = \frac{2}{3}$ egyenletet!

(6 točk/pont)

09. Zapišite prvih deset členov zaporedja $a_n = n^2 + 1$. Kolikšna je verjetnost dogodka, da je naključno izbrano število izmed teh desetih členov zaporedja deljivo s 5?

Írja fel az $a_n = n^2 + 1$ sorozat első tíz tagját! Mi a valószínűsége annak, hogy az említett tagok közül egy tetszőlegesen kiválasztott szám osztható 5-tel?

(6 točk/pont)

10. Izračunajte realno število x tako, da bo tudi število $z = 5i^3 + 3xi^2 + (x-1)i + 1$ realno (i je imaginarna enota).

Számlitsa ki az x valós számot úgy, hogy a $z = 5i^3 + 3xi^2 + (x-1)i + 1$ szám is valós legyen (i imaginárius ill. képzetes egység)!

(6 točk/pont)

11. Polinom $p(x) = x^3 + 4x^2 + ax + 20$ ima lokalni minimum v točki $A(-1, y_1)$. Izračunajte realno število a in ordinato y_1 .

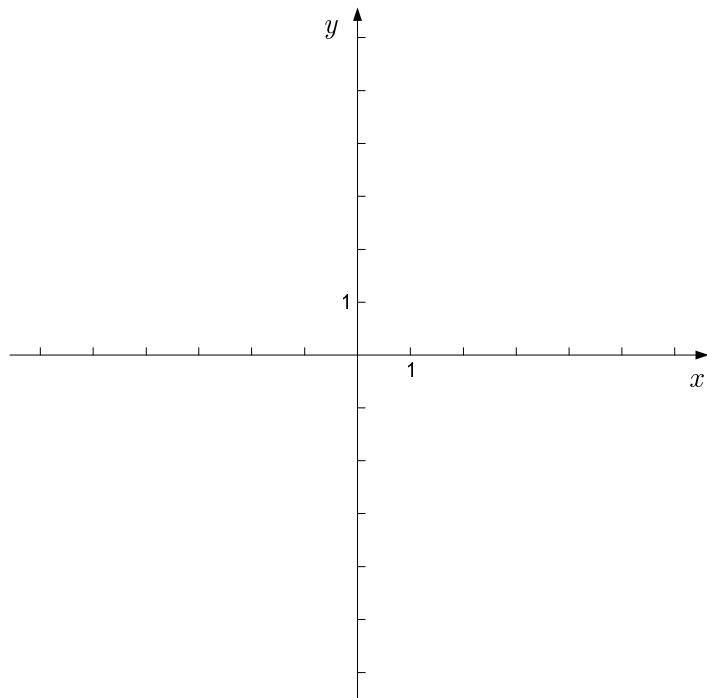
A $p(x) = x^3 + 4x^2 + ax + 20$ polinom helyi minimuma az $A(-1, y_1)$ pontban van.
Számítsa ki az a valós számot és az y_1 ordinátát!

(7 točk/pont)

12. Narišite graf funkcije $f(x) = 3\sqrt{x}$ v dani koordinatni sistem in izračunajte ploščino lika, ki ga na intervalu $[0, 4]$ omejujeta graf funkcije f in abscisna os.

Az adott koordináta-rendszerben rajzolja meg az $f(x) = 3\sqrt{x}$ függvény grafikonját, és számítsa ki azon síkidom területét, amelyet a $[0, 4]$ intervallumban az f függvény grafikonja és az abszcisszatengely határol!

(7 točk/pont)

PRAZNA STRAN
ÜRES OLDAL

PRAZNA STRAN
ÜRES OLDAL

PRAZNA STRAN
ÜRES OLDAL